

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ

ΑΡΙΘΜ. 21.
Τόμος Α΄.

Συνδρομή, άρχουμένη από 1. Ιανουαρίου έκαστου έτους, έτησία μόνον και προπλήρωσία.
Πανταχού φράγκ. χρ. 20 ή μάκρ. 16.

ΕΤΟΣ Α.
τῆ 1/13. Νοεμβρίου 1885.

ΠΕΡΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΥΠΝΙΩΝ.

(Εικὼν Ρεμβασούσης ἐν σελ. 309. κατὰ τὴν εὐαίωγραφίαν Ν. Σίγελ.)

Ὁ ἀρχηγὸς ἀνατολικοῦ τινος θρησκευάματος συνεβούλευσε τοὺς ὀπαδοὺς του να μεταχειρίζονται ἀντὶ οἴνου τὸ χασίς. Ἐν τῇ βίβλῳ του δέ, ἐν ἣ ἔγραψε ταῦτο, διηγείται προσέτι, ὅτι ἡμέραν τινα ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἤγειρεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ τὸν ᾤδηγησεν εἰς τὸν ἑβδομον τοῦ παραδείσου οὐρανόν, δείξας ὅμως αὐτῷ συγχρονως καὶ τὴν κόλασιν. Ἐδῶ παρετήρησεν ὁ προφήτης μετὰ προσοχῆς πᾶν ὅ,τι παρίστατο εἰς τὰ βλέμματά του καὶ συνάψας πρὸς τὸν Θεὸν ἐνενήκοντα χιλιάδας συνδιαλέξεων ᾤδηγήθη πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν κλίνην του. Ὅλα ὅμως ταῦτα, προσεπiléγει ὁ αὐτός, ἔγιναν τόσον ταχέως, ὥστε, ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν εὐνήν του, εὗρεν αὐτὴν ἀκόμη θερμὴν καὶ τὸ πῆλινον σκεῦος, ὅπερ

ἐκ τῆς κλίνης ἐγειρόμενος εἶχεν ἀνατρέψει, ἠδύνατο να το σηκῶσιν πρὶν ἢ ἀκόμη χυθῆ ὅλον τὸ ἐν αὐτῷ ὕδωρ.

Ἐὰν ἴδῃ στραφῶμεν πρὸς τὰ ἀνάλογα φαινόμενα τῶν

συνήθων ἐνυπνίων, εὐρίσκομεν τὸ αὐτὸ γινώρισμα τῆς συμπικνώσεως τῶν παραστάσεων εἰς ὄρισμένον τι εἶδος τῶν ἡμετέρων ἐνυπνίων, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε σπάνιον, καὶ ἐπειδὴ δύναται να προκληθῆ καὶ διὰ τεχνητῶν μέσων, εἶνε ἐκάστοτε προσιτὸν καὶ εἰς πᾶσαν πειραματικὴν παρατήρησιν. Δαρβίνος ὁ πρεσβύτερος ἔγραψεν ἤδη ἐν τῇ „Ζωονομία“ του, ὅτι ἐξωτερικαὶ ἐντυπώσεις, προξενούμεναι εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ὄνειρευομένου καὶ ἐν τῷ μεταξῷ ἀφυπνίζουσαι αὐτόν, δύνανται ν' ὀποβῶσιν ἀφορμὴ μακροῦ καὶ μεγάλης πλοκῆς ἔχοντος

ΕΡΩΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ, Ἐλαιογραφία Εδγ. Klinsch.

δνειρου, καταλαμβάνοντας τὸ ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα, τὸ μεταξὺ τῆς ἐντυπώσεως καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐγέρσεως. Συγχρόνως ὅμως ἡ δι' ἐξωτερικῆς ἀφορμῆς προελθούσα ἐξέγερσις αἰτιολογείται καὶ ἐσωτερικῶς διὰ σειρᾶς δραματικωτέρων καὶ ζωηροτέρων παραστάσεων, ὡς π. χ. ὁ Καρτέσιος ἐξήγησέν ποτε δι' ἀπλοῦ νόηματος φύλλου καὶ συγχρόνως ἀπὸ ἐνυπνίου τινός, ἐν τέλει τοῦ ὁποίου ἐμονομάχησε καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ σώματος, εἰς ὃ καὶ ὁ φύλλος ἐνωξεν αὐτόν, ἔλαβε πληγὴν ξίφους.

Τὰ αἰσθητικὰ ἡμῶν νεῦρα καὶ τοῦ ὕπνου διαρκούντος ὑπόκεινται εἰς διαφόρους ἐξωτερικούς ἐρεθισμούς. Ἐὰν λοιπὸν οὗτοι μεταδοθῶσι μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, οὗτος ἀποκρίνεται εἰς αὐτούς καὶ ἀντιδρᾷ ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ ἐν τῇ ἐγρηγόρσει. Αὐτὴ ἡ φύσις τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε τοιαύτη, ὥστε τὰς μέχρις αὐτοῦ ἐξικουμένας ἐντυπώσεις νὰ συνδυάζῃ πρὸς ἐξωτερικὰς καὶ ἀλλαχόθεν προερχομένας αἰτίας. Οὕτω γεννᾶται ὁ κόσμος τῶν παραστάσεων ἐν τῷ ὕπνῳ καὶ τῇ ἐγρηγόρσει, μὲ μόνον τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐν τῷ πρῶτῳ ἀφαιρείται ἡ αἰτία τῆς φαντασίας καὶ ἀντὶ αἰτίας ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν ὀλοκλήρου σειρὰ μεταβολῶν τῶν αἰσθήσεων. Εἰς τὸν ὁρμαθὸν ὅμως τοῦτον τῶν μεταβαλλομένων ἐντυπώσεων παρίσταται ὁ ὄνειρος ὡς δραματικὸς ποιητής.

Ὀλίγα τινὰ παραδείγματα θὰ ἀρξέσῃ πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων.

Ὁ Χένιγξ διηγᾶται περὶ τινος περισφιγζαντός ποτε στενῶς τὸ περιλαίμιόν του, ὅτι εἶδεν ὄνειρον, καθ' ὃ συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν ὑπέστη τὸν δι' ἀγχόνης μαρτυρικὸν θάνατον. Ἐτερος εἶδε ποτε καθ' ὕπνου ὅτι ταξειδεύων εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἀμερικῆς προσεβλήθη ὑπὸ Ἰνδῶν, ὅτινες ἀσπλάγχνως ἐξέδειραν αὐτόν· ἄλλος πάλιν ὄνειρεύθη, ὅτι συλληφθεὶς ὑπὸ ληστῶν ἐτέθη ὑπὸ τούτων ὑπτιος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκαρφώθη διὰ πασσάλου μεταξὺ τῶν δακτύλων τοῦ ποδός, ἐξυπνήσας δὲ εἶρεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ποδός του μικρὸν ἀχύρινον κάλαμον. — Ὁ Γρέγορ διηγᾶται ὅτι ἔλαβεν τις μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τῇ κλίνῃ φιάλην θερμοῦ ὕδατος, καὶ εἶτα εἶδεν ἐν ὄνειρῳ ὅτι ἀνῆρχετο ἐπὶ τῆς Αἴτης, ἐν ᾧ ὑπὸ τοὺς πόδας του ἡ θερμότης τοῦ ἐδάφους καθίστατο ἀνυπόφορος.

Τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἐνυπνίων τούτων — ἡ δραματικὴ πλοκὴ καὶ ἡ συμπύκνωσις τῶν παραστάσεων — εἶτι μᾶλλον ἐντείνονται, ὅταν ἡ αἰτία τοῦ ἐρεθισμοῦ προέρχεται ἐξ ἐξωτερικῶν περιστάσεων καὶ συμβαίνει ἀφηνιδίως. Οὕτως ἀναφέρει ὁ Γαρνιέ, ὅτι ὁ μέγας Ναπολέον ἐκοιμήτο ἐν τῇ ἀμάξῃ του, ὅτε ὑπ' αὐτὸν ἐξερράγη ἡ καταχθόνιος μηχανή. Ὁ ἐκ τῆς ἐκρήξεως κρότος ἐγένετο ἀφορμὴ μακροῦ ἐνυπνίου, καθ' ὃ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐνόμιζεν ὅτι διέβη μετὰ τοῦ στρατοῦ του τὸν Tagliamento, ἐν ᾧ ἀμέσως οἱ Αὐστριακοὶ ὑπεδέχθησαν αὐτόν διὰ τοῦ πυρός τῶν τηλεβόλων του. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξύπνησεν ἀνακράζων, — Βαδίζομεν ἐπὶ ὑπὸ νόμων! — Ὁ Richers ἀφηγεῖται τὸ ὄνειρον ἀνθρώπου τινός ἀφυπνισθέντος ἐκ τοῦ κρότου πυροβόλου τινός. Ὄνειρεύετο ὅτι ἔγινε στρατιώτης, ὅτι ὑπέστη ἀδιηγῆτους ταλαιπωρίας, ὅτι ἐλιποτάκτησε, συνελήφθη, ἀνεκρίθη, κατεδικάσθη καὶ ἐπὶ τέλους ἐκουφίσθη. Ἄπαν λοιπὸν τὸ ἐνυπνίον τοῦτο ἦτον ἔργον μίας στιγμῆς. Ὁ δὲ Στέφενς λέγει: Ἐκοιμώμην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐν τῇ αὐτῇ κλίνῃ. Καθ' ὕπνου εἶδον ὅτι μετετοπίσθη εἰς ἀπομεμονωμένην τινὴ καὶ ἐρημον ὁδόν, ὅπου ἀγρίον τι καὶ τερατώδες θηρίον με κατεδίωκε. Νὰ ἀνακράξω, ὡς τοῦτο πολλάκις συμβαίνει, δὲν ἠδυνάμην, ἐξηκολούθουν ὅμως νὰ τρέχω κατὰ μήκος

τῆς ὁδοῦ, τὸ δὲ θηρίον ὀλονεν μ' ἐπλησίαζε. Τέλος ἐφθασα εἰς τινὰ κλίμακα καὶ, ἀποναρκωθεὶς ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἐκ τοῦ κόπου ἐξηντλημένος, δὲν ἠδυνάμην περαιτέρω νὰ προχωρήσω. Τὸ θηρίον με συνέλαβε καὶ ἐνέπηξε τοὺς ὀφθαλμούς μου κατὰ τὴν ὁσφύν μου. Ἐκ τοῦ ἀλόγου ἐξύπνησα καὶ — ὁ ἀδελφός μου με εἶχε ταιμιήσει μόνον κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Πῶς δυνάμεθα τώρα, προσεπιλέγει ὁ αὐτός Στέφενς, νὰ συνδυάσωμεν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦτο συμβάν πρὸς τὸ ἐνυπνίον; Πρέπει ἄρα γε νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἦτο τὸ ἐσωτερικὸν τελικὸν συμπέρασμα ὀλοκλήρου σειρᾶς ὄνειρων πραγμάτων ἠδυνάτο συγχρόνως νὰ ἦνε καὶ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῶν ἀφορμὴ; Ἡ μήπως ἦνε προτιμότερον νὰ καταφύγωμεν καὶ ἐνταῦθα εἰς ἀπλήν τινὰ σύμπτωσιν; Τοιαῦτα φαινόμενα μᾶς διδάσκουσι μᾶλλον, ὅτι καὶ δι' αὐτῶν τῶν συνήθων ἐνυπνίων ἐκεῖνοι οἱ τύποι τῶν παραστάσεων, ὅτινες ἐν τῇ ἐγρηγόρσει ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀλήθειαν, ἀποδεικνύονται ἀνήκοντες εἰς σχετικὴν τινὰ μόνον κατάστασιν.

Ὁ κόμης Λαβαλέττης διηγᾶται πρὸς τοῦτους περὶ ἑαυτοῦ τὰ ἐξῆς: „Ὅτε μίαν νύκτα εἶχον ἀποκοιμηθῆν ἐν τῇ εἰρκτηῇ, μ' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ ὕπνου ὁ ἦχος τοῦ ὄρολογίου τῶν ἀνακτόρων, σημάναντος τὴν δωδεκάτην ὥραν. Ἦκουσα δὲ συγχρόνως ὅτι ἠνοιγον τὴν κιγκλίδαν διὰ ν' ἀντικαταστήσω τὸν σκοπὸν καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν ἀπεκοιμήθην βαθέως. Διαρκούντος τοῦ ὕπνου μου εἶδον ὄνειρον — καὶ ἐνταῦθα ἔπαται ἡ ἀφήγησις φοβερωτάτου ὄνειρου, τοῦ ὁποίου αἱ λεπτομέρειαι κατὰ τὴν συναίσθησιν τοῦ ὄνειρουμένου ἐπρεπε νὰ πληρώσωσι τοῦλάχιστον πέντε ὀλοκλήρους ὥρας — ὅτε αἶφνης ἡ κιγκλίς πάλιν ἐκλείσθη μετὰ μεγάλου θορύβου καὶ ἐγὼ ἐκ τούτου ἐξύπνησα. Συνεβουλεύθη τὸ ὄρολόγιόν μου καὶ εἶδον ὅτι ἦτον ἀκόμη ἡ δωδεκάτη ὥρα, οὕτως ὥστε τὸ ἀπαίσιον τοῦτο προῖόν τῆς φαντασίας πραγματικῶς μόνον λεπτά τινὰ διήρκεσε, δηλαδὴ τὸσον χρόνον, ὅσος ἐχρειάσθη πρὸς ἀλλαγὴν τοῦ σκοποῦ καὶ πρὸς τὸ ἀνοίγμα καὶ κλείσιμον τῆς κιγκλίδος. Τὸ ψῆχος ἦτο λίαν ὀδυρῶδες καὶ ἐπομένως ἡ ἀλλαγὴ ἐγένετο ἐν σπουδῇ, τοῦτο δ' ἐβεβαίωσε καὶ ὁ θυρωρὸς τῇ ἐπιούσῃ, ὅτε ἠρώτησα αὐτὸν περὶ τούτου. Καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν συμβάν τοῦ βίου μου ἐνθυμοῦμαι τὸσον καλῶς, ὥστε νὰ ὀρίσω τὴν διάρκειαν αὐτοῦ μετὰ μετρίων ἀκριβείας, οὐδενὸς αἱ λεπτομέρειαι ἐντυπωθήσαν τὸσον βαθῶς εἰς τὴν μνήμην μου καὶ τὸ ὅσον τὸσον συνηθάνθη, ὅσον τὸ ὄνειρον τοῦτο. — Ὁ Μωρὸ ἐκεῖνο ἀδιάθετος ἐν τῇ κλίνῃ καὶ ὄνειρευετο περὶ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Μεταξὺ ἄλλων ἐβλεπε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του πολλὰς σπαραξικαρδίους σκηνας, ὡμίλει πρὸς τὸν Ῥοβεσπιέρρον, τὸν Μαράτον καὶ τὰ ἄλλα τέρατα τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐνήχθη εἰς τὸ δικαστήριον, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ὠδηγήθη εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης διὰ μέσου ἀπείρου πλήθους λαοῦ, προσεδέθη ἐπὶ τινος δοκού καὶ εἶδε τέλος πῶς ὁ πέλκευς ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ τραχήλου του. Ἐξύπνησε κἀνθιδρως ἐκ τῆς φρίκης καὶ εἶδεν ὅτι τὸ ὑπὲρ τὴν κλίνην του ἔλασμα εἶχε καταπέσει ἀκριβῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὡς τοῦτο ἐβεβαίωσεν καὶ ἡ παρακαθημένη μήτηρ του, δίκην πελέκως ἐπὶ τοῦ τραχήλου του.

Ἄς ἀναλύσωμεν ἡδὴ τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὅπερ προβάλλεται ἡμῖν πρὸς λύσιν. Ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν οὐδεμίαν λύσιν δέον νὰ προσδοκῶμεν ἐκ μόνης τῆς συμπτώσεως, διότι οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἕκαστος τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν εἶδε κατὰ τὸν βίον του πολλὰ τοιαῦτα ὄνειρα,

καὶ ἐν τούτοις πάντοτε ἡ αἰτία τῆς ἐξεγέρσεως συμφωνεῖ κατὰ τὴν ποιότητα πρὸς τὸ τελευταῖον συμβάν τοῦ ἐνυπνίου: τὸ κέντημα τοῦ φύλλου πρὸς πληγὴν ξίφους, ὁ κρότος πυροβόλου πρὸς τουφεκισμὸν κτλ. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐν τῷ ὄνειρῳ ἡ φαντασία τὸ ἀπὸ ἐξωτερικῶν αἰτίων προερχόμενον ὕλικὸν ἐπιτηδεῖως μόνον συμπλέκει καὶ συνδυάζει πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε πορείαν τοῦ ἐνυπνίου. Ἐξ ἐναντίας τὸ ἐνυπνίον πάντοτε ἀποβαίνει δραματικόν, ἢ δὲ φαινομενικὴ του διάρκεια οὐδέποτε εἶνε καὶ ἡ πραγματικὴ του, διότι πολλάκις ἐν τοῖς ὄνειροις ἡμῶν βλέπομεν πράγματα διαρκούντα ὀλοκλήρους ἡμέρας, καὶ ἐν τούτοις ἐκοιμήθημεν τὸ πολὺ ὥρας τινὰς ἢ καὶ ὀλίγα λεπτά μόνον. Ἄν ἡ φαινομενικὴ διάρκεια ἦτο συγχρόνως καὶ ἡ πραγματικὴ, ὡφειλεν, ἐπειδὴ τὸ τελευταῖον φαινόμενον τοῦ ἐνυπνίου εἶνε ἀπλῶς ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐξεγέρσεως ἐν φανταστικῇ περιβολῇ, ἡ ἐνέργεια νὰ προηγηθῇ τῆς αἰτίας, ὅπερ λογικῶς εἶνε πάντῃ ἀδύνατον. Ἀληθέστατον εἶνε ἄρα, ὅτι συνέβη συμπύκνωσις τῶν διαφόρων παραστάσεων, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐν τοῖς ἐνυπνίοις ἡμῶν ἔχομεν ἄλλο παρὰ τὸ φυσιολογικὸν μέτρον τοῦ χρόνου. Ἐν τούτοις πάλιν αἱ τοῦ ζητήματος δυσχεραῖαι δὲν αἴρονται διὰ τῶν σκέψεων τούτων, διότι ἐν τοῖς ἐνυπνίοις τούτοις ἡ τῆς ἐξεγέρσεως ἀφορμὴ εἶνε πάντοτε καὶ τὸ ὕστατον ὄνειρῶδες φαινόμενον, σὺν τούτῳ δὲ ὀρίζει κατ' οὐσίαν καὶ τὴν ὅλην πορείαν τοῦ ὄνειρου. Καίτοι λοιπὸν ἄπαντα αἱ παραστάσεις ἐπέρχονται συμπυκνωμέναι, ἐν τούτοις πάλιν ἡ θέσις αὐτῶν πρὸ τῆς ἐγερτικῆς ἀφορμῆς οὐδαμῶς ἐπηρεάζεται καὶ οὕτως ἔχομεν αὐθις, ὡς καὶ πρότερον τὴν ἐνέργειαν πρὸ τῆς αἰτίας, διότι μᾶς εἶνε ὅλος ἀδιάφορος, ἂν ἡ ἐνέργεια αὕτη διήρκεσε μόνον ἐν δευτερόλεπτον ἢ ὀλοκλήρους ὥρας.

Πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου δέον καὶ πολλὰ ἄλλα φαινόμενα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν. Πόσον δὲ εἶνε ἀναγκαῖον νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν λύσιν ταύτην καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἅπαντα ἡμῶν τὰ ὄνειρα φαίνονται ἐγερύποντα ἐν ἑαυτοῖς τὸ πρόβλημα τοῦτο ἐνεκα τῆς συμπυκνώσεως τῶν παραστάσεων. Ἡ συμπύκνωσις αὕτη ἔθελε συμβῆ, καὶ ἐὰν ὁ ἐρεθισμὸς μετεδίδοτο μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, χωρὶς νὰ διακόψῃ ὅμως τὸν ὕπνον καὶ νὰ καταστῇ ἀφυπνιστικὴ ἀφορμὴ. Οὐδέποτε ἡ ἀφύπνωσις δύναται πρώτη νὰ παραγάγῃ τὸ ὑπεραισθητικὸν μέτρον τοῦ χρόνου, τὴν ἰκανότητα δὲ ταύτην ἔχουσι μόνον τὰ ὄνειρα, ἀρκεῖ μόνον ὁ ἐξωτερικὸς ἐρεθισμὸς νὰ ἔχη τὴν ἐντασιν, ὥστε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς συνειδήσεως τοῦ ὄνειρουμένου. Ὅλος ἀδιάφορος μᾶς εἶνε τώρα, ποῖον ἐκ τῶν περιφερικῶν ἡμῶν αἰσθητηρίων προσβάλλεται ὑπὸ τινος ἐρεθισμοῦ. Καὶ φαίνεται μὲν ὅτι τὸ ὅς εἶνε τὸ εὐαίσθητότατον πάντων, τ' ἀνωτέρω ὅμως παραδείγματα δεικνύουσιν ὅτι καὶ ἐτέρου εἶδους αἰσθητικοὶ ἐρεθισμοὶ δύνανται νὰ παραγάγῃσι δραματικὰ ὄνειρα. Ὅσον βαθύτερον κοιμώμεθα, τὸσον ἐρημητικώτερον εἶνε καὶ αἱ ἡμέτεραι αἰσθητικαὶ κεκλεισμέναι πρὸς τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἐντυπώσεις, ἐπειδὴ δὲ μεθ' ὅλα ταῦτα πάλιν βλέπομεν ὄνειρα, πρέπει τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος νὰ ἐξαρτήσωμεν ἀπὸ ἐσωτερικῶν αἰτίων, προερχομένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὄργανισμοῦ, ἢτοι ἐκ τῶν καὶ διαρκούντων τοῦ ὕπνου ἐξακολουθούσων αὐτοῦ λειτουργιῶν.

Ὁ ἐγκέφαλος δέχεται τὸν ἐρεθισμὸν καὶ ἐφαρμόζει ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἐν ἑαυτῷ ὑπάρχοντα νόμον τῆς αἰτιότητος, δηλαδὴ τῇ βοηθείᾳ τῆς φαντασίας δημιουργεῖ ἀντίστοιχον αἰτίαν, μετατοπιζομένην εἰς τὰ ἐκτός καὶ προσλαμβάνουσαν μορφήν σειρᾶς παραστάσεων περὶ τὸ τέλος δραματικῶν ἔχου-

σῶν τύπων καὶ συμπυκνωμένων διὰ τοῦ ὑπεραισθητικοῦ χρονικοῦ μέτρον. Ἄλλὰ δὲν καταφεύγει ὁ ἐγκέφαλος πάντοτε τὸσον μακρὰν διὰ νὰ αἰτιολογήσῃ τὸ τελευταῖον φαινόμενον· ἡ σειρὰ τῶν παραστάσεων ποικίλλει αἰετοτε κατὰ τὸ μήκος καὶ τὴν ἐκτασιν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι τὸ ὑπεραισθητικὸν χρονικὸν μέτρον εἶνε διάφορον κατὰ τὰ διάφορα ὑποκείμενα, ἀνάγκη αἱ διαφοραὶ αὗται τῆς ἐκτάσεως νὰ ἐξαρτῶνται εἴτε ἀπὸ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐρεθιστικῶν αἰτίων εἴτε ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τῆς φαντασίας τοῦ ὄνειρουμένου.

Βαθμηδὸν ὅμως τὸ θέμα ἡμῶν ἀπὸ ψυχολογικοῦ μετεβλήθη εἰς μεταφυσικόν, τὸ δὲ κύριον αὐτοῦ ζήτημα μένει ἀκόμη ἀνεξήγητον, πῶς δηλαδὴ δύναται ὄνειρόν τι νὰ περατοῦται διὰ τινος ἐρεθισμοῦ, ἐν ᾧ τὸ ὄνειρον τοῦτο ἀρχεται ἀπὸ τινος πρὸς τὸν ἐρεθισμὸν τοῦτον συγχρόνως αἰσθητήματος. Ἄν τὸ σύγχρονον τοῦτο ἦτο πραγματικόν, τὸ ὄνειρον, ὅσονδήποτε καὶ ἂν συνεπυκνωτο, πάλιν θὰ ἔκειτο πρὸ τοῦ ἐρεθισμοῦ, ὅστις τὸ προεκάλεσε, ἄρα τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο πρὸ τῆς αἰτίας, ὅπερ ἀδύνατον. Ὡς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου προβάλλομεν τὰς κατωτέρω βραχείας σκέψεις.

Πειραματικῶς ἀπεδείχθη, ὅτι αἱ κατὰ τὴν ἐγρηγόρσιν παραστάσεις ἡμῶν ἔχουσιν ἀνόγκη χρόνον, δυναμένου νὰ καταμετρηθῇ, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου ἡ πείρα πάλιν ἀπέδειξεν, ὅτι ὑπάρχουσιν καταστάσεις τινὲς τοῦ πνεύματος, καθ' ὅς ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται. Ὡς ἐκ τούτου τὸ φυσιολογικὸν ἡμῶν μέτρον τοῦ χρόνου δὲν ἐγκτεται εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἐγκεφάλου, ἐπειδὴ τὸ νευρικὸν ἡμῶν σύστημα δὲν ἐνεργεῖ μετὰ τῆς ταχύτητος, ὥστε νὰ τὸ αἰσθανώμεθα δι' αὐτοῦ. Εἰς τὰ καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα καὶ τὰ ὄνειρα τὴν θέσιν αὐτοῦ καταλαμβάνει τὸ ὑπεραισθητικὸν μέτρον τοῦ χρόνου, δυνάμει δὲ τῆς αὐτῆς ιδιότητος, τῆς συμπυκνώσεως τὰς παραστάσεις, αἰσθανώμεθα κατὰ τινὰ οἰονδήποτε τρόπον τὸν ἐρεθισμὸν ταχύτερον ἢ ὅσον θὰ ἦδυνάτο νὰ μεταδοθῇ εἰς τὸν ἐγκέφαλον κατὰ τὸ φυσιολογικὸν χρονικὸν μέτρον. Δι' ἐκείνας λοιπὸν τὰς ἐντυπώσεις, αἵτινες γίνονται μετὰ ὑπεραισθητικοῦ χρονικοῦ, ἢ ἐνέργεια τελευτᾷ καθ' ὃν χρόνον μάλιστα ἐπισυμβαίνει ἡ αἰτία διὰ τὰς ἐντυπώσεις, τὰς ἀπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ χρονικοῦ μέτρον ἐξαρτωμένας. Οὕτω νομίζομεν ὅτι φωτίζεται κάπως ὁ σκοτεινὸς πέπλος ὁ καλύπτων τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο αἶνιγμα. Τὸ ὑπὲρ τὴν αἰσθησιν κείμενον ἡμισυ τῆς φύσεως ἡμῶν δὲν υποβάλλεται εἰς τὴν συνειδησίν μας, ἢ δὲ αὐτοσυνειδήσεως δὲν ἐξαπλοῦται ἐφ' ὅλου τοῦ ἐγὼ ἡμῶν· οὕτως ἡ διδασκαλία περὶ τοῦ ἀσυνειδήτου προσλαμβάνει νέαν ἐπιχώρῃσιν, συγχρόνως ὅμως καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι τοῦτο εἶνε ἀτομικόν, οὐχὶ δὲ γενικὸν μεταφυσικόν. Ὅπως ἡ σελήνη μόνον τὸ ἡμισυ τῆς σφαίρας τῆς στρέφει πρὸς ἡμᾶς, οὕτω καὶ τὸ ἡμέτερον ἐγὼ, ὅπως δὲ πάλιν ἡ σελήνη διὰ τῶν ἐπικλίσεων τῆς ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἀστρονόμους νὰ παρατηρήσωσι τοῦλάχιστον μέρος τινὰ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, οὕτω καὶ τὸ ἐγὼ ἐν τισιν αὐτοῦ καταστάσεσιν ἀποκαλύπτει ἐν μέρει εἰς ἡμᾶς τὴν ὑπεραισθητικὴν πλευρὰν τῆς φύσεως αὐτοῦ.

Ὁ Κάντιος εἶπεν ὅτι περὶ τινος ἰδέας ἄλλων σκεπτομένων ὄντων δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν, ἂν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν αὐτῶν συνθηκῶν τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου ἀφ' ὧν καὶ ἡμεῖς, ὁ δὲ Μαλεβράγγιος νομίζει, ὅτι ὑπάρχουσιν ὄντα δυνάμενα ἐντὸς ἡμισίας ὥρας τόσα νὰ σκεφθῶσιν, ὅσα ἡμεῖς ἐν χιλίοις ἔτεσιν, αἱ βραχεῖαι ὅμως αὗται παρατηρήσεις εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Καντίου περὶ τοῦ ἰδεώδους τοῦ χρόνου κατέδειξαν, ὅτι ἡμεῖς ἀνήκομεν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ὄν-

των. Ἐκτός τούτου ἐφάνησαν ἐνταῦθα καὶ ἄλλα γνωρίσματα, καθ' ἃ δύνανται νὰ ἐρισθῆ ὁ ἄνθρωπος, διότι καὶ ἡ φαντασία ἀπέδειξεν ὅτι ὑπερῆδη τὰ φυσικὰ ὅρια.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, ὅτι τὰ καθ' ὑπνοὺς ὁράματα δὲν εἶνε τόσον ἄλυτα αἰνίγματα, ὅσον γενικῶς νομίζεται. Εἰς τὰ μυστηριώδη ταῦτα φαινόμενα ὁ λαὸς ἀρχήθεν ἐνόμιζεν ὅτι διέβλεπε τὸν δόκτυλον ὑπερφυσικῶν δυνάμεων. Ποσάκις λέγεται ὅτι ὁ Ὀνειρὸς ἀπεκάλυψεν εἰς τὰ ὄμματα τῶν θνητῶν τὸν σκοτεινὸν κόλπον τοῦ μέλλοντος! Οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες ἐστελλον τοὺς ἀσθενεῖς των εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὅπως ἐκεῖ καθ' ὑπνοὺς ὑποδείξῃ αὐτοῖς ὁ θεὸς μέσον τι πρὸς θεραπείαν τῆς βασιανιζούσης αὐτοῦ νόσου, ὑπάρχουσι δὲ καὶ νεώτεροί τινες φιλόσοφοι, οἱ ὅποιοι συνιστῶσι τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὁνείρων πρὸς διάγνωσιν κρυφίων ἢ ὑπολανθανουσῶν ἀσθενειῶν. Μεθ' ὅλα

ὅμως ὅσα καὶ ἂν ἔχωμεν εἰπεῖ ἀνωτέρω, δὲν πρέπει νὰ βασίζωμεθα ἐπὶ τῶν ὁνείρων, διότι πάντοτε ψεύδονται καὶ μᾶς ἐξαπατῶσι. Τὸ αὐτὸ δὲ δύνανται νὰ ῥηθῆ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐκείνων ὁνείρων με ἀνοικτούς ὀφθαλμούς, περὶ τῆς βερβώδους ἐκείνης κατάστασεως, καθ' ἣν ὁνειροπολοῦμεν κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι παριστανόμενης ὠραίας. Τὸ νὰ ὁνειροπολῆ τις ἀντὶ νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ἐργάζεται εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνον, ἀκόμη καὶ ἂν ἐκασμῆθῃ ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ τῆς κάλλουης, ὅσην ἔχει ἡ ἐν τῇ „Κλειῶ“ σήμερον ὁνειροπολοῦσα.

Διότι ἡ οὐσία τῶν ὁνείρων τούτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν εἶνε ἄλλο παρά πόθος πρὸς δόξαν, εὐτυχίαν καὶ ἔρωτα, ἢ δὲ ἐκπλήρωσις ὄλων τῶν ὑποκαρδίων ἡμῶν πόθων, οἵτινες ἴσως οὐδέποτε ἐν τῷ βίῳ πραγματοποιοῦνται, τελείται τόσον ἀδορόβως καὶ εὐκόλως ἐν τῇ φαντασίᾳ! Δρ. Ε. Μ.

ΤΕΛΕΣΙΛΛΑ.

Διήγημα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν ἱστορίας. (συνέχεια καὶ τέλος).

— ὦ βασιλεῦ, πόσον με ἐξευτελίζει, ἀπεκρίθη βαρυθύμως ἡ Τελέσιλλα, νομίζων ὅτι, ὅπως κορινθία τις ἐταῖρα, ἀντὶ χρυσοῦ δύναιμι νὰ θυσιάσω τὴν τιμὴν μου.

— Τότε, εἶπεν ἠρεθισμένος ὁ Κλεομένης, σοὶ ὑποβάλλω ἕτερον βρον. Σοὶ χαρίζω τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου σου, ἢ, ἂν καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ, σὲ ἀφίνω ἐλευθέρων νὰ ἐκλέξῃς, ἢ, ἂν θέλῃς. Σοὶ ἀποδίδω ὅλους τοὺς ἀργεῖους αἰμαλιώτους, πάντα τέλος ὅσα ἔχω, ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς θερμῆς μου παρακλήσεως. Ἐὰν μ' ἀρνήθῃς . . . δὴ παραφρονῆσω, καὶ τότε ἀλλοίμων εἰς σέ! Ναί, Τελέσιλλα, ἐξηκολούθησε γονυπετήσας πρὸ αὐτῆς καὶ κρῖψας τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ χιτῶνός της, μὴ με ἀπορρίψῃς. Ὡς ἐκείσεα ἔδω, ἵνα ἐνώσιον τοῦ συζύγου σου διακράξω κατὰ σοὶ τὴν ὑβριστικωτέραν προσβολήν, καὶ ὅμως ἅμα εἰσῆλθες ἡ καρδιά μου ἐμαλάχθη καὶ αἱ αἰσθήσεις μου ἐπραῖνθησαν. ὦ θεοί, διὰ τί δὲν ἦσο πᾶσιόν μου πρὸ τοῦ ἄλλου τοῦ Ἄργου διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ φοβερά ἐκείνη καταστροφή;

— Μοὶ ὑπόσχεσαι, ἀπεκρίθη ἡρέμως ἡ Τελέσιλλα, τὴν ζωὴν τοῦ συζύγου μου καὶ τῶν ἄλλων αἰμαλιώτων, ἐὰν παραδώσω ἐμωτην εἰς τὴν ἀτιμίαν. Δὲν βλέπεις ὅμως ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ συζύγου μου οὐδεμίαν ἔχει πλέον ἀξίαν; Ἦσὼν γόητρον δὴ ἔχη πλέον δι' αὐτὸν ὁ βίος μετὰ τὸ αἶσχος τοῦ προσφιλεστέρου του ὄντος; Ἐπειτα καὶ τῶν ἄλλων αἰμαλιώτων ὁ βίος τίνα ἀξίαν θὰ ἔχη, ἂν σὺ αὐρὸν κυριεύσῃς τὸ Ἄργος καὶ κατασφάξῃς ἀπαντας τοὺς ἐλευθεριωθέντας; Ἄντι ὄλων τούτων ἐν μόνον πρῶγμα δύναιται νὰ με πείσῃ, ὅπως μεταβάλω γνώμην. Ὅχι ὁ σύζυγος, οὔτε τὸ τέκνον μου εἶνε τὸ τιμαφιέστερον κτήμα μου, διότι ἀγαπῶ μὲν τὸν Εὐξενίδην περισσότερο, καὶ ὅλα ὅσα μοι ἐχαίρισαν ἐπὶ γῆς οἱ θεοί, δύναιμι ὅμως, ἂν ἀπαλώσω αὐτόν, νὰ λάβω καὶ ἄλλον σύζυγον, καὶ ἂν ὁ προσφιλέ μου Ἀκνήνωρ ἀποθάνῃ, δύναιμι πάλιν νὰ γίνω μήτηρ πολλῶν ἄλλων τέκνων. Ἐν πρῶγμα ὅμως, τὸ πολυτιμώτατον πάντων, δὲν ἔδωκεν ἄνθρωπος ποτέ, ἂν ἀπαξ χάσω αὐτὸ, τὴν πατρίδα μου. Γνωρίζω ὅτι κακῶς ἔχουσι τὰ τοῦ Ἄργου καὶ οἱ πολλοὶ χῆραι καὶ κόραι αὐτοῦ μετὰ τὴν σφαγὴν τῶν συζύγων καὶ ἀδελφῶν ὅ, θανατωθέντων νὰ συζευχθῶσι μετὰ τῶν μετοίκων μας, ὅπως ἀποκτήσῃσι πάλιν ἀπογόνους καὶ καταστήσῃσι τὴν πόλιν ἱκανὴν μετ' ὀλίγον χρόνον νὰ ὑπερασπίσῃ ἐαυτὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἐἴς δὲ τὸν μεγαλώσωσιν οἱ υἱὸν ἀπόγονοι, τὴν ἀμιαντὴν τῆς πατρίδος ὅ, ἀναλάβῃ γενεὰ οὐχὶ ἰσότητος αὐτῶν. Τώρα ὑπάρχει ἀκόμη τὸ Ἄργος, καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει, εἶνε πατρίς ἡμῶν, ἀφ' οὗ ὅμως καταστροφῇ εἰς τί ὠφέλει ἡ ζωὴ μου, ἢ ἡ τοῦ συζύγου μου ἢ καὶ ἡ τῶν ἄλλων αἰμαλιώτων; Δὲν εἶνε καλλίτερον ἢ ἀποθάνωμεν τώρα εὐθύς, παρὰ νὰ μαρτυρῶμεν ἐν τῇ δουλείᾳ τῶν σκληρῶν Σπαρτιατῶν; Διὰ τοῦτο, ὦ βασιλεῦ, σῶσον τὸ Ἄργος! Φέρε τὸν στρατὸν σου μακρὸν αὐτοῦ καὶ ἄρες τὴν ζωὴν εἰς τοὺς αἰμαλιώτους. Μόνον ὑπὸ τῶν ὄρων τούτων, ὅσον καὶ ἂν ᾖ σκληρὸς, δύναιμι νὰ συγκρατηθῶ εἰς τὴν ἀτιμίαν σου ἀπαίτηται.

— Καλὰ, ἀνέκραξεν ὁ Κλεομένης. Σοὶ ὁμνίω πᾶν δι' ἐξήγησός σου! — Μὴ σπεύδῃς δὲν δὴ κλείσωμεν ἀμέσως τὴν συμφωνίαν. Πρέπει

νὰ δώσῃς ἐγγράφως τὸν ὄρκον σου καὶ νὰ σταλῇς αὐτὸν ἀμέσως εἰς τὸν γέροντα ἡμῶν βασιλεῖα Κόνωνα. Ἐγέρθη καὶ γράψων.

Ὁ Κλεομένης ἔλαβε με τρέμουσαν χεῖρα φύλλον παπίρου καὶ κλάμαον καὶ ὑπαγορευούσης τῆς Τελεσίλλης ἔγραψε:

„Ὁρκίζομαι εἰς τὸν Δία, τὴν Ἥραν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ βαδίσω ἐναντίον τοῦ Ἄργου καὶ ὅτι αὐρὸν ὅ, ἀπέλω ἐντεῦθεν μετὰ τοῦ στρατοῦ μου. Ἄς ἀποθάνω ἐὰν παραβῶ τὸν ὄρκον μου. Κλεομένης.“

Ἐπειτα δέσας καὶ σφραγίσας τὸν κύλιον ἐκείσεα τὴν Φοίβην καὶ ἐπέμφεν αὐτὴν ἐν συνοδίᾳ ἐνὸς κήρυκος εἰς τὸ Ἄργος.

— Ἐν πρῶγμα ἀκόμη ἔχω νὰ σε ζητήσω, ὦ βασιλεῦ, εἶπεν ἡ Τελέσιλλα πλησιάζουσα καὶ θέσασα τὴν χεῖρά της ἐπὶ τοῦ βραχιόνος του. Ἄρες νὰ ἴδω ἀπαξ ἔτι τὸν συζύγον μου καὶ νὰ ζυγογόνω αὐτὸν δι' ὀλίγου οἴνου.

Ὁ βασιλεὺς τὸ ἐπέτρεψε σιωπηλῶς. Ἡ Τελέσιλλα χύσασα τότε ἕκτινος μεγάλου δοχείου οἶνον εἰς ἐν κύπελλον μετῆρ ἔεις τὸν ἀντιθάλαμον καὶ γονυπετήσασα πρὸ τοῦ συζύγου της ἀψήρεσεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ τὸ μανθῆλιον καὶ τῷ ἔδωκε οἶνον νὰ πῆρ. Ἐἴτα ἐπέθηκε τὰ χεῖρά της ἐπὶ τῶν ἰδίων του καὶ περὶ τῶν τραχηλῶν του τοὺς ἀπαλούς της βραχιόνας καὶ τῷ ἐθυθύρισε: „Γάμινε, ἀγαπητέ μου Εὐξενίδη! Ἐὰν σὺ σωθῆς, φρόντισον περὶ τοῦ τέκνου μας, τὸ ὅποσον εἶνε πεπρωμένον νὰ μὴ ἐπανιδίω. Ἐγὼ ἀποθνήσκω!“

— Προσφιλέ μου Τελέσιλλα, ἀπήνησεν οὗτος ἐπίσης χαμηλοφώνως, διὰ τί ὁμνίεις οὕτω; Οἱ θεοὶ δὲν ἀπεφάσισαν ἀκόμη τὸν θάνατόν σου.

— Ὅχι, Εὐξενίδη, πρέπει ἐγὼ διὰ τοῦ θανάτου μου νὰ σώσω τὸ Ἄργος. Μὴ παραπονήσαι ματαίως κατὰ τῆς μοίρας.

Εἰς ἐν νεύμα τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ ἐπήσασα τὴν Τελέσιλλαν καὶ τὴν ἠνάγκασε νὰ ἐγερθῇ. Ὅτε δὲ αὐτὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κύριον τῆς σκηνῆς θάλαμον, ὁ Κλεομένης ἐμόρφασεν ὡς μαινόμενος. Μετὰ πυρετώδους ταχύτητος ἔδιδε διαφόρους διατάγας, ὅπως ἐτοιμάσῃσι μεγαλοπρεπῶς τὴν κλίσιν του, κοσμήσῃσιν αὐτὴν δι' ἀνθέων, καὶ στέψῃσι τὴν κεφαλὴν του διὰ στεφάνου ἐκ ῥόδων. Ἐἴτα ἔκαμε σπονδὰς εἰς τὸν Ἰμνέσιον καὶ τὴν Ἀφροδίτην ψιθυρίζων ἀσάφεις καὶ ἀκαταλήπτους λέξεις. Ἐπὶ τέλος διέταξε νὰ φέρωσι τὸν δέσμιον Εὐξενίδην εἰς τὸν προθάλαμον καὶ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν ἐκεῖ δύο στρατιῶται, ἐν ὧ ἡ Τελέσιλλα κεκυφύσα ἐκ τῆς θλίψεως ὠδηγῆθη ὑπὸ τοῦ ἐστεμμένου Κλεομένου εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ.

VII.

Μόλις ἤρχισε νὰ ὑποφώσῃ τὸ λυκαυγὲς τῆς ἐπιούσης ἡμέρας ὁ Κλεομένης ἐθύπνησεν εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Τελεσίλλης καὶ ἐστρεψε πρὸς αὐτὴν τὰ βλέμματά του. Εἰς τὴν θέαν αὐτῆς ἐξέβαλε φοβερὰν κραυγὴν καὶ ἀνεπήδησε τῆς κλίνης. Ἡ Τελέσιλλα ἦτο νεκρά. Ἐκείτω ὄχρᾶ, ἴσχυος με ἀνοικτούς ὀφθαλμούς καὶ χεῖρα σπαρμωδικῶς συνεσταλμένα. Ἐκ τοῦ στόματός της ἔρρε κρουνὸς αἵματος χυνόμενος ὑπὲρ τὴν σιαγόνα καὶ τὴν τρα-

Ἡ ΠΕΜΒΑΖΟΥΣΑ κατὰ τὸ πρωτότυπον εἰκόνας τοῦ Σίχελ.

δηλαδή έχουσαν τους οφθαλμούς σπασμωδικώς κλεισμένους και την γλώσσαν προτεταμένην, ο πονηρός λατρός δὲν ἠδύνατο νὰ μᾶς διηγῆθῃ, διότι μετὰ ταχύτητος ὅπως διό-

λου ζένης εἰς αὐτὸν εἶχεν εξαφανισθῆ εἰς τὸ πλῆθος. Ἄνευ δ' ἀντιρρήσεως τινος ἠνέχθη νὰ διαγραφῆ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς πελατείας του τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας Α.

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΦΑΡΟΣ ΕΝ Τῆ „ΠΥΛῆ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΕΩΣ“

παρὰ τὴν Νέαν Ἰόρκην.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς διαρρηκτικῆς τέχνης καὶ τοῦ ἤλεκ-
τρισμοῦ γνωστότατον κατέστη τὸ ὄνομα Hell Gate (Πύλη
τῆς Κολάσεως). Ἐν αὐτῇ, τῇ πλήρει σκοπέλων καὶ ὑψά-
λων διόδῳ, ἣτις ἄλλοτε καθ-
ίστα ἐπικίνδυνον καὶ δυσ-
χερῆ τὸν εἰς τὸν λιμένα τῆς
Νέας Ἰόρκης πλοῦν, ἐτέλε-
σαν πρό τινων ἐτῶν ὁ ἤλεκ-
τρικὸς σπινθῆρ καὶ ἡ δυνα-
μίτις τὸν μέγιστον αὐτῶν καὶ
κοινον θρίαμβον. Τότε ἐπρό-
κειτο νὰ καταστήσωσιν ἐκ-
ποδῶν τοὺς ἐπικινδύνους σκο-
πέλους, ἐφ' ὧν πολλὰ πλοῖα
κατεδραύοντο καὶ ἐναυάγουν,
πραγματικῶς δὲ τῇ 25. Σε-
πτεμβρίου 1876 συνέβη ἡ με-
γίστη διάρρηξις ἐξ ὧν εἴ-
δομεν ποτὲ εἰς τὸν κόσμον.
Εἰς τὸ ὑπονομευθὲν σῶμα τοῦ
σκοπέλου ἐτέθησαν ἐπιτηδείως
50,000 λίτραι δυναμίτιδος ἐν-
τὸς 3680 πυριτιδοβολῶν, ἀφ'
ἐκάστης δὲ τούτων ἐφέρετο
ἠλεκτρικὸν σύρμα πρὸς μίαν
συστοιχίαν ἠλεκτρικὴν, ἵνα
ἅπασαι αἱ πυριτιδοβολαὶ διὰ
μῆς ἀνάψωσιν. Ἐν μικρὸν
καιδίον ἐπίεσε τὸ κομβίον ἐπὶ
τοῦ σύρματος, ἐφ' οὗ ἐφέ-
ρετο τὸ ἠλεκτρικὸν βεῦμα καὶ
μετὰ ὑποκώφου καὶ φοβεροῦ
πατάγου κατεποντίσθη ὁ βρα-
χώδης ὄγκος εἰς τὸν πυθμένα
τῆς θαλάσσης, ἀπὸ τῆς στιγ-
μῆς δ' ἐκείνης ἡ Πύλη τῆς Κολάσεως ἀπόλεσε μέγα μέρος
τῆς φρίκης, ἔν πρότερον ἐνεποίει εἰς τοὺς πλέοντας.

Ἄλλα καὶ μετὰ τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα τῆς δυνα-
μίτιδος ὁ διάπλους δὲν ἀπέβη ὅπως διόλου ἐλεύθερος καὶ

ἄνευ κινδύνων. Ἰδίᾳ τὴν νύκτᾳ ἕνεκα ὑψάλων οὐχὶ εὐα-
ρίθμων κινδυνεύουσι τὰ εἰσπλέοντα καὶ ἐκπλέοντα πλοῖα.
Ἀνάγκη ἦτο λοιπὸν ν' ἀποσοβῆθῆ καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος
κίνδυνος, τὴν φορὰν δὲ ταύ-
την ὁ ἠλεκτρικὸς φάρος
ἦτον ὀρισμένον νὰ θριαμ-
βεύσῃ.

Ἐπὶ τῆς Hallet Point,
οὐ μακρὰν τῆς μικρᾶς πόλεως
Ἄστορίας, ὑψοῦται ἀπὸ τοῦ
παρελθόντος φθινοπώρου ὁ
νέος ἠλεκτρικὸς φάρος, εἰς
τῶν μεγίστων τοῦ κόσμου. Ἡ
κατασκευὴ αὐτοῦ εἶνε ἀπλου-
στάτη, διότι πυραμιδοειδῶς
ὑψοῦνται τέσσαρες σιδηρᾶ
βάβδοι μέχρῃς ὕψους 250 πο-
δῶν καὶ φέρουσιν ἐπὶ τῆς κο-
ρυφῆς αὐτῶν τὰς ἠλεκτρικὰς
λυχνίας, αἵτινες ὁμοῦ ἐκπέ-
κουσι φῶς ἔχον ἔντασιν πρὸς
φῶς 54,000 κηρίων καὶ φωτί-
ζον εἰς μεγίστην ἀπόστασιν
τὰ κύματα τοῦ Σούνδου. Ἀπὸ
τοῦδε ἡ East-River φωτίζε-
ται τὴν νύκτα ὡς ὑπὸ ἡλια-
κοῦ φωτός, ἡ δὲ πλησιόχωρος
μικρὰ πόλις Ἄστορία αἰωνίως
πλέον θὰ ἔχη σεληνοφωτί-
στους νύκτας, ἀδιάφορον ἂν
ὁ οὐρανὸς ἦνε αἰθριὸς ἢ κα-
λύπτηται ὑπὸ πικνῶν νεφῶν.
Προσεχῶς θέλομεν ἐκθέσει ἐν
ἄρθρῳ ἰδιαιτέρῳ, πῶς οἱ πο-
λυμήχανοι Ἀμερικανοὶ, ὠχρὰν

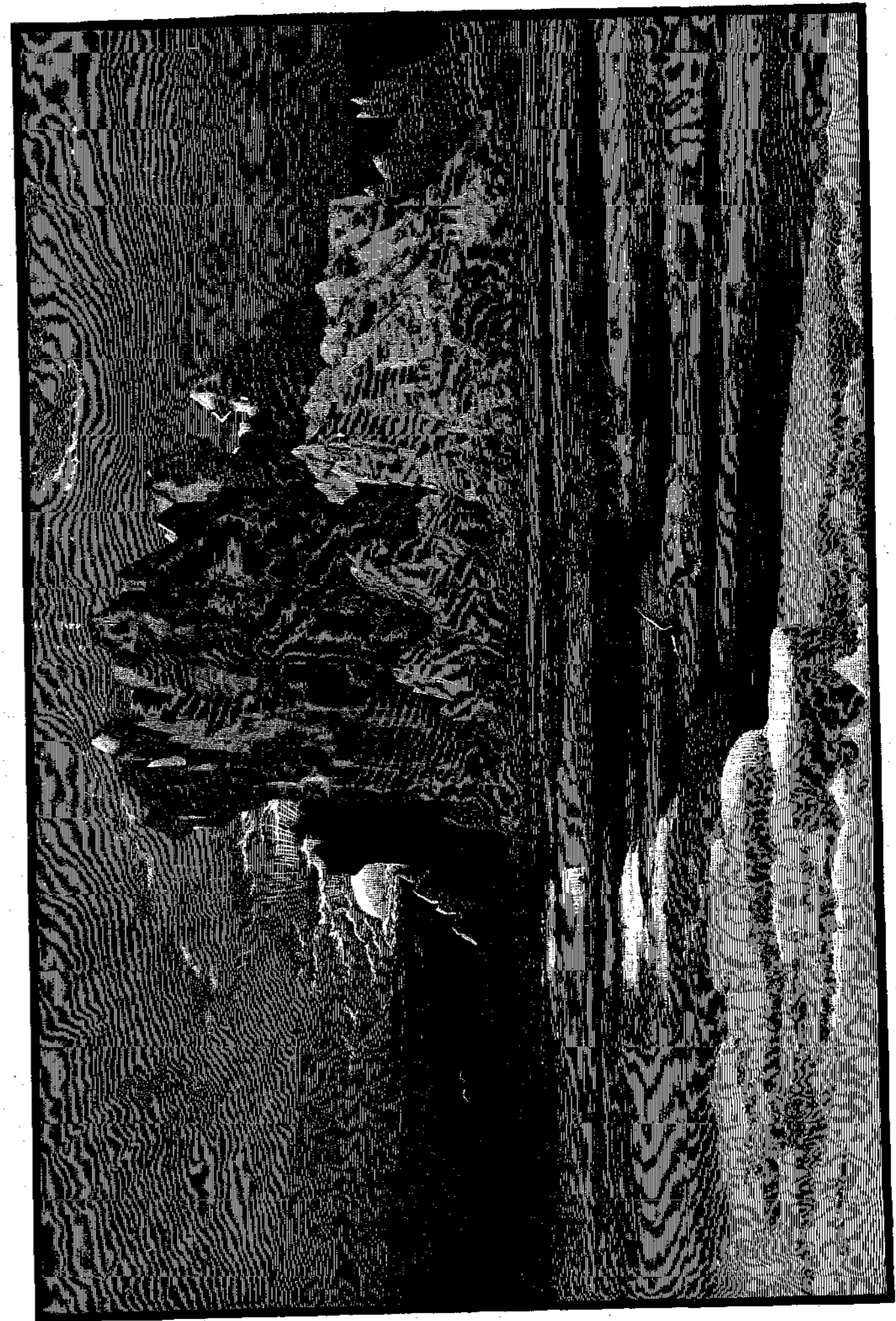
εὔροντες καὶ τὴν λάμπιν τοσοῦτον ἐντεταμένον ἠλεκτρικὸν φω-
τὸς, κατάρθωσαν νὰ διαρρήξωσι καὶ τοὺς ἀπομειναντας ὑψά-
λους πρὸς ἄκραν τῶν ναυτιλλομένων ἀσφάλειαν, δι' οὗς ἄλλαι
συμπληγάδες πέτραι ἐκρύπτοντο τέως ὑπὸ τὰ ὕδατα ἐκεῖνα.

ΤΑ ΕΚ ΠΑΓΟΥ ΟΡΗ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ.

(Κατὰ τὸ ἀπέναντι ἀπεικόνισμα).

Ἀφ' ὅτου οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος, ὑπὸ τοῦ
πόθου πρὸς μεγάλας καὶ ἐπιπόνους περιουσίας κινούμενοι,
ἤρχισαν τακτικῶς νὰ ἐπισκεπτόνται τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς κεν-
τρικῆς Εὐρώπης, ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ αὐτοὶ οἱ κά-
τοικοι τῶν πεδινῶν χωρῶν τοὺς καλύπτοντας αὐτὰ γιγαν-
τιαίους πάγους. Ἐκαστος ἀνέγνω ἢ ἠκούσε τι περὶ αὐτῶν

ἢ εἶδε τὰς εἰκόνας τῶν καὶ προσφέρει τὸν προσήκοντα θαυ-
μασμὸν εἰς τὰ θαυμάσια ταῦτα δημιουργήματα τῆς φύσεως.
Ἐν τούτοις λίαν ὀλίγοι ἠκολούθησαν τὸν φυσιοδίφην εἰς τὰς
ὑψηλὰς ἐκεῖνας ζώνας, ὅθεν οἱ αἰώνιοι τῶν Ἄλπεων πάγοι
ἀδιακόπως μεταβάλλουσι τὴν ἔψιν τῆς γῆς, ὀλίγοι γινώσκου-
σιν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀψώνων κορυφῶν τῶν Ἄλπεων διαρκεῖ

ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΝΑ ΟΡΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ.

ακόμη ο άγων, δεστίς ήρξατο πρό χλιστηρίδων και μόλις μετά παρέλευσιν πολλών άλλων χλιστηρίδων θέλει παραταθή.

Η χιών και οι άπέραντοι πάγοι, οι αιωνίως καλύπτοντες τας κορυφάς των όρέων, δέν σχηματίζουσιν προφυλακτικήν στέγην των φαλακρών βραχιδών γιγάντων βραδέως, άλλ' αδιακόπως καταρρέει ο πάγος εις την πεδιάδα, καταθρύπτει τούς βράχους και ισοπεδώνει τούς λόφους και τα ύψωματα. Επί των πεδιάδων της βορείου Γερμανίας υπάρχουν ειςέτι εγκατεσπαρμένα πολυάριθμα ίχνη του άγιώτος τούτου, οι δε έντός βραδείων λιμνών συνεπισωρευμένοι πετρώδεις λόφοι ύποδεικνύουσι μέχρι της σήμεραν τα όρια πρό πολλού εξαφανισθέντων πάγων.

Άλλ' ούδαμou παρίσταται το φαινόμενον τουτο μεγαλοπρεπέστερον ή έν ταις πολικαίς χώραις, όπου ο βασιλεύς του χερσώνος μετά του παγετώδους στέμματός του εξέλεξε τον θρόνον του. Έν ή το παγετώδες βέμμα της γνωστής Mer de Glace άνωθεν του Chamounix επί των Άλπεων έχει το πολυ 2000 μέτρων πλάτος και 9800 μέτρων μήκος, οι πάγοι του Ουμβρόλδου έν τη δυτική Γροινλανδία καταλαμβάνουσιν έκτασιν μήκους 110 χιλιομέτρων και τελευτώσιν εις την άκτήν της θαλάσσης έν είδει παγετώδους τοίχου, έχοντας ύψος 100 μέτρων. Άλλ' ακόμη και επί των νεκρών τούτων επιφανειών έκ πάγου, άφ' ών σπανίως μόνον προβάλλουσι γυμνά τινες βραχιδεις κορυφαί, ουδέμια επικρατεί ήσυχία, διότι και ένταύθα το βέμμα του πάγου ζητεί να φθάση εις την θάλασσαν και συχνάκις κατορθεί τουτο μετά μεγάλων καταστροφών, ως ήδύνατό τις να άποκαλέση νιφοστιβάδας των πολικών χωρών. Αρχομένου του έαρος αποκόπτονται μετά φοβερού πατάγου οι δεσμοί των διαφόρων έκ πάγου γιγάντων και τα ελευθερωθέντα τμήματα πάγου, μεταβαλλόμενα εις νηχομένας νήσους, φέρονται ύπό του ψυχρού βέμματος προς τας νοτιωτέρας ζώνας.

Ένταύθα τίηεται ο πάγος ύπό την έπιρροην του ήλιου και λαμβάνει τα φασματώδη εκείνα σχήματα, άφ' ών οι ναυτοπορούντες ώνόμασαν αυτά „κρυσταλλώδη όρη“. Γροινλανδία είνε ή κυριωτέρα αυτών πατρίς και από των άκτών αυτής, από του Μαρτίου μέχρι του Ιουλίου, αναχωροϋσι τα κρυσταλλώδη όρη κατά μεγάλα πλήθη προς νότον μέχρι της 40° βορείου πλάτους.

Ο επί του Ώκεανου συναπαντών αυτά θαλασσοπόρος δέν ένθουσιάζεται επί τη θέα των, όσον μεγαλοπρεπώς και άν φέρονται ύπο των κυμάτων της θαλάσσης, όσον μυθωδώς και άν λάμπωσιν ύπο τας άκτίνας του δύοντος ήλιου,

διότι, όπως οι κατά την αρχαιότητα φυλάττουσαι την είσοδον του Εύξεινου Πόντου Συμπληγάδες Πέτραι, άπειλοϋσι και ταυτα τον άνθρωπον δια καταστροφής. Άλλοίμονον εις το πλοϊον εκείνο, όπερ κατά κακήν του τύχην περιέπεσεν άνά μέσον δύο ή τριών κρυσταλλωδών όρέων ή άδυνατεί να παρακάμψη αυτά. Όσοι θαλασσοπόροι έχάθησαν έν τω Άτλαντικώ ωκεανώ, αυτοι ή κατετριβήσαν μεταξύ των πάγων ή κατεβυθίσθησαν ύπ' αυτών εις τα βάθη της θαλάσσης.

Πρός άποφυγήν των κινδύνων ταύτων συναφίνθησαν έσχάτως τα ναυτιλόμενα έθνη να συστήσωσιν ιδιαιτέραν ύπηρεσίαν, σκοπόν έχουσαν να παρατηρή τον αριθμόν και την διεύθυνσιν των επί του Άτλαντικού Ώκεανου κρυσταλλωδών όρέων και να ειδοποιή τουτο τηλεγραφικώς εις τε τον λιμένα της Νέας Υόρκης και εις τούς κυριωτέρους λιμένας της Εύρώπης, όπως οι διάφοροι πλοίαρχοι ρυθμίζωσι συμφώνως προς τας ειδήσεις ταύτας τούς πλοϋς των και αποφεύγωσιν όσον ένεστι τον κίνδυνον.

Τα κρυσταλλώδη όρη φέρουσι μεθ' εαυτών και τμήματα βράχων, άτινα, άφ' ου τακή ο πάγος, καταβυθίζονται εις τον πυθμένα της θαλάσσης. Πρό μικρού οι φυσιοδίφαι εξέγηγον έκ του πυθμένος των Τροπικών θαλασσών λίθους, οι όποιοι άπεδείχθησαν ότι έφέρθησαν εις τας νοτίας εκείνας ζώνας ύπό των ευρωπαϊκών πάγων κατά την κρυσταλλώδη εποχήν.

Ένίοτε παρετηρήθησαν επί των κρυσταλλωδών όρέων και ακούσιοι τινες έμφυχοι επιβάται, λευκαί άρκτοι, αϊτινες κατ' αρχάς θα διεσκέδαζον πλέουσαι άκόπως επί του πολικού πόντου, έως ου επί τέλους κατενεόησαν μέν, άλλα λίαν άργά, ότι το προς νότον ταξιδίδιον των δέν ήρμοζεν αυτοίς και ότι ή άποδημία προς τον πολιτισμένον κόσμον θα έπιφέρει την καταστροφήν των.

Η άνταρκτική θάλασσα έχει έτι περισσότερα κρυσταλλώδη όρη, όπως έν γένει το νότιον ήμισφαίριον εις τας βορειοτέρας αυτου ζώνας καλύπτεται ύπό μεγαλειτέρων έκτάσεων πάγου. Έν τη νοτίω δε Άμερικη οι πάγοι των Άνθεων καθικνουσνται μέχρι και αυτης της επιφανείας της θαλάσσης, αι δε ύπό πυκνών δασών καλυπτόμενα άκρα αώτης παρέχουσι ζωηροτάτην αντίθεσιν μεταξύ του βασιλείου της ζωής και του θανάτου. Εκεί και κολίβρια ακόμη και φιττακοι ζωσι και ένδιαιτώνται έν χώραις, αϊτινες αείποτε σχεδόν είνε ύπό πάγου κεκαλυμμένα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ.

(Έκ των του Κοραή).

— Όστις άσχολεύεται ή αναγινώσκη ή νη λαλή των σοφών τα παραγγέλματα, τα έντοπίνει και έπομένως εις την φυγήν του ή τουλάχιστον έντρέπεται να τα παραβή.

— Όλη όλων ήμών, από πρώτης γενήσεως μέχρι τελευτής, ή ζωή άλλο δέν είναι, πλην ποτήριον συγκερασμένον από λυπηρά και χαρμόσινα και ή σύγκρασις αυτη είνε έργον της προνοίας, δια να μη σθλιάζωμεν από το μέλι των χαρμόσινων, μηδενά να άγανακτώμεν πάλιν από την πικρίαν των λυπηρών, άλλα να κρατώμεθα πάντοτε εις το μέσον, το ύποϊον διακρίνει τούς αληθώς άνδρας από τούς κοινούς ανθρώπους.

— Όστις, έν καιρω του καυχώσθαι ταπεινοφρονεί, εκείνος ύποκρίνεται ταπεινοφροσύνη, δέν είναι αληθώς ταπεινοφρον.

— Από την μακράν πέτραν είνε αποδειγμένον, ότι ή φυλακή της Έλευθερίας χρειάζεται άπαραιτήτως παιδείαν, και έκ τουτου συμπεραίνεται ότι ή διάδοσις των γραμμάτων είνε όλων των φιλανθρωπικών έργων το φιλανθρωπιστότατον.

— Αί δυστυχία είνε της άρετης ή καλαιστρα, εις την όποιαν διακρίνεται ο άνδρείος από τον άνανδρον αδελφήν. Πότε άλλοτε έχει τις να δείξη με πλειοτέραν βεβαιότητα, ότι είνε φρόνιμος, άν δέν το δείξη εις την συμφοράν του;

— Το να συμβουλεύη τις τα καλά δέν χρειάζεται μεγάλην γνώσιν. Το να τα έργάζεται, όταν ή χρεία το καλέση, είνε μόνης άνδρείας και φρονίμου φύξης προτέρημα.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

συναρτησίας δέλει πάλιν, φιλάτη μου; Και τάντας τη αληθεία αναγκάζεται τις να προτιμήση από των μονοτόνων εξ Ανατολής άκουσμάτων, δυσθυμίας πληρούντων πάσαν ελληνικήν καρδίαν. Άλλα βεβαίως έπρεπε ή πασχολώσιν ήμεις γεγονότα, και όχι πλέον σκέψεις και λόγοι. Έπέρωτο όμως και την φοράν ταύτην πενήνιοι ίσως να κίνωμεν τον αυχένα εις τα έχθρικά των φίλων μας κελύσματα. Παραιτούμαι την περαιτέρω εις τα τοιαύτα διατριβήν και καταγίνομαι εις ό,τι ήρωήτης άνωτέρω άν θέλης.

Έν τω των προηγουμένων φύλλον της „Κλειούς“ είπομεν πότε αναφέρεται το πρώτον αλεξιβρόχιον έν τη ιστορία, ήδη εις τας όλίγας εκείνας γραμμάς δυνάμεθα να προσθέσωμεν και τας εξής πληροφορίας. Ο πρώτος εισηγητής της χρήσεως των αλεξιβροχιών έν Αγγλία επί πολλόν χρόνον ήτον άντικείμενον της χλεύης και του γέλωτος των κατοικήτων τάξεων του άγγλικού όχλου, πολλά δε παρήλθον έτη πριν ή ο λαός, ως συνέβη και εις την είσαγωγήν του τείου, του καφέ και των γεωμηλων, συνειδηση αφελώς να βλέπη τας διαφόρους ήμβρελλικας κατονομίας. Έν Παρισίους μάλιστα εγένετο και επανάστασις των διαφορών και φορειοφόρων, οϊτινες εδδως εξ αρχής ένόησαν ότι το αλεξιβρόχιον ή άποβή ποτε εις έκ των φοβερωτέρων ανταγωνιστών του επιτηδεύματός των. Την σήμεραν τόσον διεδόθη ή χρήση των ήμβρελλών, ώστε πρέπει τις να καταφύγη εις τούς στατιστικούς αριθμούς, όπως συλλάβη ιδέαν τινά περί της σπουδαιότητος της ήμβρελλοποιίας. Η βαδμικία τελειοποίησις των ήμβρελλών υπήρξε τόσον ποιωλη και πολλαπλή, ώστε από της αρχής του αιώνος τούτου εις ουδένα άλλον κλάδον της βιομηχανίας εδδθησαν, πιστεύομεν, τόσα βραβεία όσα εις τον κλάδον τουτον, την ήμβρελλοποιάν. Έν έτει 1827 υπήρχον έν Παρισίους 115 εργοστασιαρχαί ήμβρελλών, άν ο κύκλος των εργασιών περιελάμβανε το ποσόν 4,600,000 φράγκων ένιασσίως. Έν τή λοιπή Γαλλία ή κατανάλωσις περιελάμβανε το ήμισυ περίπου του ποσού τουτου, ούτως ώστε άπαν το γαλλικόν έμποριον των ήμβρελλών διεξήγετο άντι 7 εκατομμυρίων φράγκων κατ' έτος. Έν έτει 1847 ο αριθμός των παρισιανών ήμβρελλοποιών είχε σπουδαιώς αύξηθή, διότι μόνον έν Παρισίους υπήρχον 303 τοιούτοι, άπασχολούντες 1,200 εργάτας και κάμνοντες εργασίας άντι 10 εκατομμυρ. φράγκων κατ' έτος. Έν έτει 1860 οι ήμβρελλοποιοι της γαλλικής πρωτευούσης είχαν ανέλθει εις 480 μετά 1508 εργατών, αι δ' εργασίαι αυτών άνεπτυχθησαν μέχρι του ποσού των 17 εκατομμυρίων φράγκων ένιασσίως. Έν τή λοιπή Γαλλία και ιδία έν Λυών και Βορδο είχαν αναπτυχθ' επίσης σπουδαιώς ή βιομηχανικός ούτος κλάδος και απέφεραν έτησίαν πρόσοδον εξ έπτά εκατομμυρίων φράγκων. Υπολογίζουσιν ήδη ότι ή αξία των επί του παρόντος κατ' έτος κατασκευαζομένων έν Γαλλία ήμβρελλών ίσοδυναμεί προς 30 έως 35 εκατομμύρια φράγκων. Όμοίως και ή εξαγωγή γαλλικών αλεξιβροχιών μεγαλώς άνεπτύχθη και προώδευσεν. Έν έτει 1882 οι Γάλλοι απέστειλαν εις το έξωτερικόν 153,231 μεταξωτάς, 23,218 άλπικά (εκ περουμενοϋ έριου) και 585,395 βαμβακεράς ήμβρέλλας. Μόνη ή Τουρκία το παρελθόν έτος εισήγαγεν εις το κράτος της εκ Γαλλίας 24,315 μεταξωτά αλεξιβρόχια και αλεξίμα. Έν Αγγλία επίσης και Γερμανία μεγάλα υπήρξαν αι προσδοι της ήμβρελλοποιίας κατά τούς νεωτέρους χρόνους.

Οι μικροσκοπικοί σχιζομύκητες, οι όποιοι τούσκις αναφανόνται ως πρόξενον άσθενειών, πολλαπλασιάζονται, ως όλοι γνωρίζομεν, δια τμήσεως, με άλλους λόγους έν έλαστον βακτηριδιον τέμνεται εις το μέσον και ούτω γίνονται δύο βακτηριδία. Αια να γίνη τοιαύτη τμήσις απαιτούνται 20—30 λεπτά της ώρας, ούτως ώστε μετά ήμισιαν ώραν εκ δύο γίνονται τέσσαρα τα βακτηριδία, έπειτα έκτω και μετά 24 ώρας — μη τρομάζετε! — φθάνουσιν εις τα 16,777,220, μετά δύο δε ήμέρας γίνονται 281 δαλλόνια και μετά μίαν έβδομάδα χρειάζομεθα 51 αριθμητικά ψηφία δια να γραφώμεν την αριθμόν των έν τω διαστήματι τουτου γεννηθέντων βακτηριδίων. — Ως προς το βάρος και τον χώρο, έν καταλαμβάνουσιν, εγένον-

το μεταξυ άλλων και αι εξής παρατηρήσεις. Είς έν κυβικόν ύποχλιμάμετρον δύνανται να εβρωσι τόπον προς εγκατάστασιν 633 εκατομμύρια βακτηριδίων, και όμως ένός και μόνου τοιούτου οι άπόγονοι εις το τέλος της δευτέρας ήμέρας πληροϋσιν ήμισιαν λίτραν, μετά παρέλευσιν δ' έπτά ήμερών μόλις θα ήδύνατο να τούς περιλάβη ή Μεσόγειος θάλασσα, ως προς το βάρος δε — ακούσατε και φριξάτε! — οι άπόγονοι ένός βακτηριδίου εις το τέλος της τρίτης ήμέρας ζυγίζουσιν 148,356 κατεάρια! Δέν είνε λοιπόν άπορον, πως ο άνθρώπος κατά την διαφύριτιδα, την τύχον,

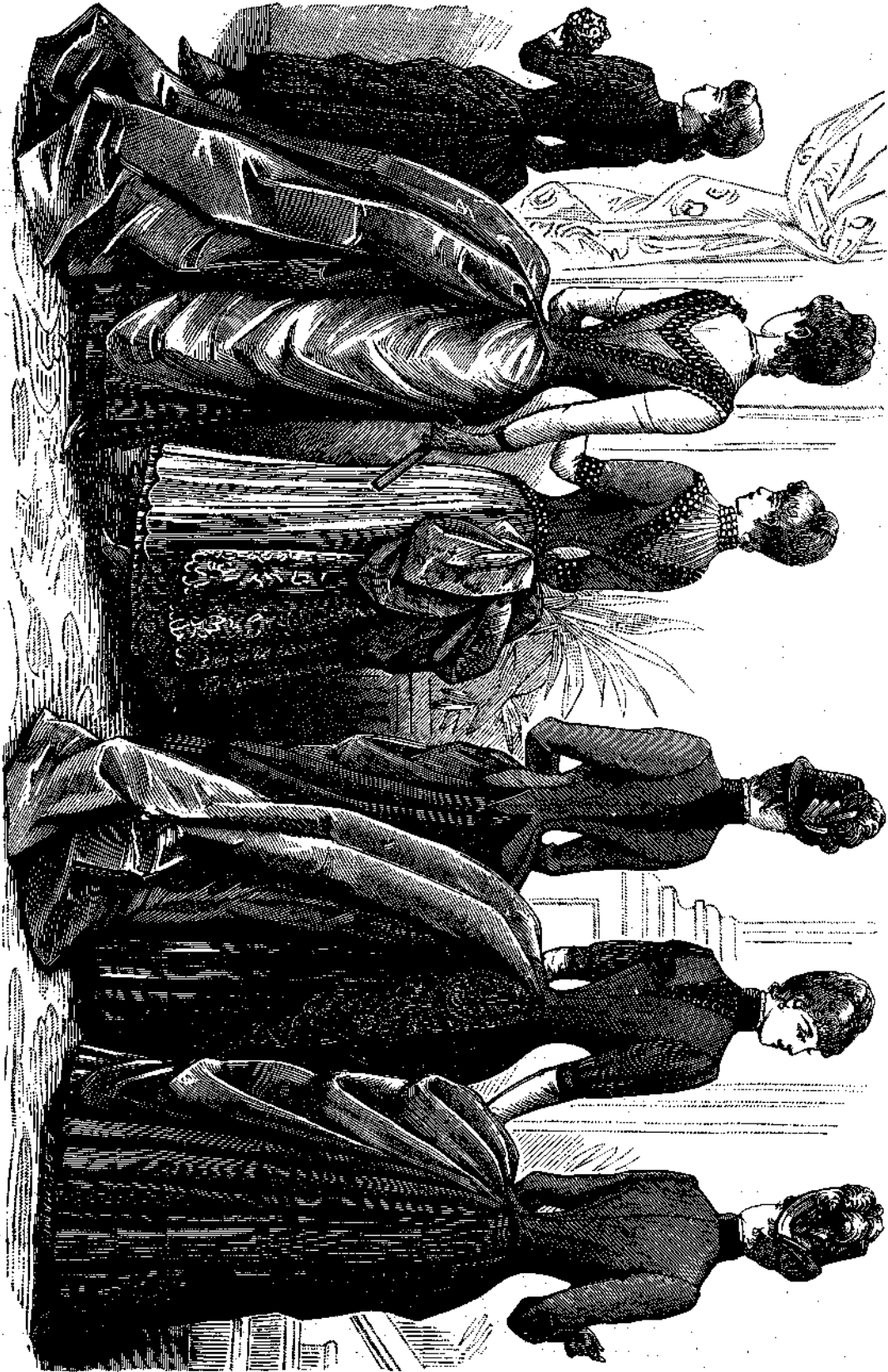
L.C.

την χολέραν και τας άλλας μiasmaticas νόσους καταβάλλεται τόσον ταχέως ύπό των όσων άφανών, άλλο τόσον και τεραστίων κατά το πηθος τουτων έχθρων.

Ο τελευταίος αριθμός του „Bulletin officiel de la Compagnie du Canal de Suez“ περιέχει την εγκύλιον της Έταιρίας προς τας οικείας ευρωπαϊκάς κυβερνήσεις αναφορικώς προς τον ηλεκτρικόν φωτισμόν των πλοίων κατά τούς νυκτερινούς αυτών διάπλους. Το επί τουτω πρόγραμμα θα εφαρμοσθ' από της 1ης Δεκεμβρίου ε' ε., περιέχει δε τούς εξής βρους. Ο δε ηλεκτρισμού φωτισμός επί του παρόντος επιτρέπεται μόνον εις τα πολεμικά και τα ταχυδρομικά πλοία. Ο νυκτερινός πλοϋς εκ τουτου περιορίζεται από του Πόρτ-Σαΐδ μέχρι του 54 χιλιομέτρου, τοναιουστρώσεως όμως καθίσταται δυνατον εις τα πλοία έντός μίας μόνον ήμέρας να διπλέωσιν όλην την διάρρηα. Τα πλοία φελεύουσιν εις μέν την πρώραν να φέρωσιν ηλεκτρικόν φανόν, ου αι άκτίνας να εξικνούνται μέχρις αποστάσεως 1200 μέτρων, εις δε την πρόμνην επίσης ηλεκτρικήν λυχνίαν φωτίζουσιν τον περίε χώρον μέχρι 200 ή 300 μέτρων. Δια το ταχυδρομιέον των Ανατολικών Ινδιών ή τελευταία αυτη διάταξις έχει μεγαλύτερη σημασίαν.

Έσχάτως εδιδάχθη έν Μονάχη πρώτην φοράν από της σκηψής ή „Κλυταμινστρα“ τραγωδία ύπό Κορόλου Sieger και έτυχεν ένθουσιώδους έπιδοκιμασίας. Ο ποιητής και οι ήθοποιοι προσεκλήθησαν και άνευφημήθησαν δεκάκις ύπό του δημοσίου.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΣΥΡΜΟΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Περί δραματικών ἐνοπιῶν (εἰκὼν δεμβραζούσης, κατὰ τὴν εἰκονογραφίαν Ν. Σιγελ ἐν σελ. 309). — Ἔρως πρωτογενής, εἰκονογραφία Εὐγ. Κλίνσχ, ἐν σελ. 305. — Τελέσθαι, διήγημα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν ἱστορίας κατὰ τὸ γερμανικὸν ὑπὸ Ἑλένης Ν. (συνέχεια καὶ τέλος). — Μοχθηρὸ ἐκδίκησις. — Ὁ ἠλεκτρικὸς φανὸς ἐν τῇ „Πύλῃ τῆς Κολάσεως“ παρὰ τὴν Νέαν Ἰόρκην, μετὰ εἰκόνας. — Τὰ ἐκ πάγου ὄρη τοῦ ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, κατὰ τὸ ἀπεικόνισμα τῆς 313. σελίδος. — Μαργαρίτα ἐκ τῶν τοῦ Κοραΐ. — Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἑσπερίας μετὰ δύο συρμικῶν εἰκόνων σελ. 315 καὶ 316. Μεγάλῃ ἔσθρῃ ἀναγορευθῶν. — Ὁ πρῶτος εἰσηγητὴς τῶν ἀλεξιβροχίων ἐν Ἀγγλίῃ. — Τελεσιποιήσις καὶ σημερινὴ τῶν διμφολλίων διάδοσις ἐν τῶν ἐργοστασίων τῆς Γαλλίας. — Τυφίσις καὶ ἰσμός καὶ ἀπίστευτος εἰσὶν τῶν βυακτηριδίων. — Ὁ ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς τοῦ Σουΐ. — Ἡ „Κλιμακωμῆστρα“ τοῦ Sieger ἐν τῷ δευτέρῳ τοῦ Μονάχου.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hornann, ἐν Λειψίῃ. — Χάρτις ἐκ τῆς Neuo Papiermanufactur, ἐν Στρασβούργῳ. — Μελὼν Frey & Soning, ἐν Λειψίῃ.